

Opmerkingen uit agenda voor actie over ouderonthechting (ouderverstoting genoemd in het document).

- Het belangrijkste is misschien wel dat er meer erkenning en herkenning van ouderverstoting komt.
- Ook bij bewuste oudervervreemding of -verstoting (waarover verderop meer) kan gesproken worden van emotionele kindermishandeling.
- Het kind heeft het recht om gehoord te worden. De overheid moet deze rechten respecteren en beschermen (artikel 5, 9 en 18 IVRK en artikel 8 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, EVRM).
- Het belang van kinderen is dat twee ouders hun ouderschap (kunnen) blijven uitoefenen; tenzij dit in strijd is met het belang van het kind
  - En daar zit dus meteen het probleem: het wordt met het oog op een evenwichtige sociaaleconomische en identiteitsontwikkeling van het kind, in beginsel in zijn belang geacht dat het contact heeft met beide ouders, maar er zijn omstandigheden waarin het belang van het kind zich daar juist tegen verzet! Het laat zich raden dat hier een bron van tegenstrijdige interpretaties en conflicten ligt. Hetgeen overigens in ieder geval niet in het belang van het kind is... Hét ingewikkelde punt is namelijk dat dit dan wel echt aangetoond moet kunnen worden. Hier raken we aan het complexe vraagstuk van de waarheidsvinding. Het zal vast regelmatig voorkomen dat er sprake is van valse beschuldigingen en manipulatie, van de suggestie – over en weer – van psychopathie en stoornissen als narcisme of borderline-problematiek, of van het inzetten van kinderen in de strijd; maar hoe stel je dat in objectieve zin vast, als politie, hulpverlener of rechter? En als je dat vaststelt, wat zijn dan de consequenties voor de ouder die zich daaraan schuldig maakt?
- In de praktijk wordt veelal uitgegaan van het principe dat waar twee kijden er twee schuld hebben, maar is dat wel altijd zo? Hebben de betrokken instanties er wel voldoende oog voor dat de ene partij belang kan hebben bij voortzetting van het conflict, omdat de hulpverlening en de rechter na verloop van tijd zullen kiezen voor 'de koninklijke weg', voor rust en stabiliteit en dus voor continuering van de huidige situatie, waardoor juist die ouder aan het langste eind trekt en de uitwonende ouder het nakijken heeft?
- En een andere belangrijke vraag, zeker ook bij het oudere kind: wat wil het kind, de jongere zelf? Ook hier kan sprake zijn van druk en zelfs manipulatie, bijvoorbeeld van de kant van de inwonende ouder.
- Er is niet ten onrechte op gewezen dat het langdurig of zelfs permanent verbreken van het contact met een van de ouders een vorm van emotionele kindermishandeling kan zijn.
- Maar ook in die gevallen dat de rechter beslist tot omgang, is het nog niet vanzelfsprekend dat deze ook plaatsvindt. De ouder kan deze omgangsregeling eenvoudig frustreren, en dan moet de andere ouder weer in actie komen – naar de rechter of politie gaan met het verzoek de omgang af te dwingen.
  - En zo staat de ouder weer machteloos toe te kijken, het vertrouwen in de rechtsstaat verliezend, in de wetenschap dat het kind de dupe is.
- Het vermijden van strijd en met het oog daarop het éénouderschap worden 'in het belang van het kind' geacht, zonder dat rekenschap wordt gegeven van de schade die het kind dáárvan ondervindt. Gegeven het uitgangspunt van verdragen en wetgeving is het zeer gewenst deze praktijk kritisch tegen het licht te houden.
- Tenslotte kunnen er ook extra spanningen optreden als de rechter heeft bepaald dat er interventies moeten plaatsvinden die op beide ouders zijn gericht, zoals bijvoorbeeld 'Kinderen uit de Knel'. Sowieso is het ingewikkeld dat de ex-partners in deze fase veel moeten communiceren over allerlei praktische aangelegenheden, terwijl ze nu juist uit elkaar zijn gegaan
- omdat het tussen hen 'niet meer ging'.
- Verken de mogelijkheden tot verplichte therapie voor de individuele ouder bij psychiatrische problematiek.
- Overweeg – in navolging van België – strafbaarstelling van het voortdurend frustreren van omgangsregelingen.
- Borg dat in de opleiding van de relevante beroepsgroepen aandacht is voor de verschillende aspecten van relatie- en scheidingsproblematiek (waaronder het fenomeen van ouderverstoting) en maak daartoe zonodig resultaatafspraken met de opleidingsorganisaties.
- Hulpverlening en juridische instanties handelen vanuit het uitgangspunt dat blijvend contact met beide ouders in het belang van een gezonde ontwikkeling van het kind is.